

[Iver Poulsen.]

har været dårligt placeret i opgøret og har fået deres stilling forringet. Jeg vil gerne spørge den højtærede statsminister: hvilke foranstaltninger tænker man at foretage i anledning af, at selvpensionister og sparere har fået deres stilling forringet? Videre udtalte statsministeren, at den var forringet i en sådan grad, at det må bevares i erindringen. Det er ikke nok at bevare det i erindringen. Nu er det på tide, at selvpensionister og aldersopsparere, sparere i det hele taget, får en retfærdig behandling og ikke hele tiden skal være sorteper, fordi alle andre tildeler hinanden lønforhøjelser, som der ikke står nogen produktionsforøgelse bag ved, hvortil kommer, at kronens værdi stadig væk bliver forringet. Disse sparere og selvpensionister, som virkelig er et værdifuldt folkeelement, skal se deres levemuligheder forringet, medens alle andre får deres levemuligheder forøget. Det kan vi ikke være bekendt. Derfor vil jeg gerne spørge den højtærede statsminister, hvor meget der er i de ord, at selvpensionisters og spareres forhold må tages op til overvejelse, revision og en rationel løsning.

Rosing: Ved denne afsluttende debat vil jeg tillade mig at komme frem med nogle betragtninger om Grønland og de grønlandske forhold.

Som bekendt er der i denne samling som i de forrige år truffet betydningsfulde afgørelser for Grønlands opbygning; dermed tænker jeg på de årlige bevillinger til mangeartede anlægsarbejder, til fortsættelse af den opførelse af fiskeindustrier, som, når de er færdige, til sin tid vil bidrage til en betydelig forøgelse af den grønlandske eksport af fiskeprodukter; endvidere til yderligere udbygning af de eksisterende skolebygninger, som den kolossale forøgelse af befolkningen og deraf opstående krav gør nødvendig. Endelig tænker jeg også på forhøjelsen af det beløb, der er beregnet til lån og tilskud til erhvervsformål i Grønland på 4 mill. kr. For mig og for det private initiativ i almindelighed og for fiskeri-erhvervet i særdeleshed forekommer denne bevilling til udbygning og udskiftning af den grønlandske fiskerflåde ganske overordentlig betydningsfuld, navnlig i relation til Grønlands forestående indtræden i fri-

handelssammenslutningen, hvilket spørgsmål jeg kommer tilbage til senere i denne tale. For alt dette vil jeg på mine landsmænds vegne rette en tak til den høje regering og det høje folketing.

Som det er almindeligt kendt, er vi nu kommet frem til det tidspunkt, da Grønlands udvikling i den forløbne halve snes år kan betragtes med kritiske øjne til konstatering af, om de retningslinjer, der blev fastlagt på grundlag af Grønlandskommissionens arbejde, nu i relation til udviklingens gang stadig er brugbare og udviklingsfremmende, eller om man må se at finde andre, som må anses for at være mere fremmende for fortsættelsen af den nuværende udvikling. Denne store opgave er som bekendt overgivet Grønlandsudvalget af 1960, hvis arbejdsresultat i form af en betænkning kan ventes færdigt engang i 1962-63, hvorefter eventuelle lovændringer vil komme til behandling i det høje ting. Før og efter nedsættelsen af dette udvalg har der været gjort og gøres stadig et omfattende undersøgelsesarbejde til fremskaffelse af vurderinger og grundlagsgivende materiale til dette udvalg; således afslutter udvalget for folkeforskning i Grønland snart sit omfattende arbejde. Et underudvalg tager sig af undersøgelsen af det sande billede af de økonomiske tilstande i Grønland. Den længe ventede læringoordning er nær forestående, den ordning, som i højere grad end hidtil kvalificerer de unge til de arbejder, de skal sættes til.

Det er klart, at også under dette udvalgs arbejde fortsætter presset fra de løbende arbejder og sager, som behovene nødvendiggør, og arbejdet hermed må fortsætte eller yderligere udvides. Dette gælder ikke mindst i skoleuddannelsen, som enhver, der forstår betydningen heraf for den enkelte og for samfundet, vil understrege som en nødvendighed eller en selvfølge.

Det, jeg i spørgsmålet om skoleuddannelsen vil gøre nogle bemærkninger om, er, at børnene på de små steder sakker mere og mere bagud, efterhånden som kravet om større dansk kundskaber bliver en afgørende faktor på eksamensskolerne. Veluddannede lærere findes ikke sådanne steder, men erhvervenes egenartethed, som f. eks. fangererhvervet i de nordligere liggende distrikter og fåreavlen i Julianehåb distrikt, gør